

Előfizetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Félévre... 410 lej
Egész évre... 800 lej

Egyes szám ára hétköznapokon 4 lej, vasárnap 5 lej, az önkormányzatban pedig egy lejjel drágább.

UTSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (volt Deák F.-u.) 85. Telef. 396.
Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Avram Iancu (volt Takarekpénztár-utca) 4. szám

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁD

CLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évfolyam, 214. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Cantacuzino hercegnő új levelet küldött

A nőkongresszus helyét és idejét a népkisebbségi nőegyesületek kívánsága szerint fogják megállapítani — A hercegnő a kolozsvári rendezőbizottságot kéri az egyesületek értesítésére

A Cantacuzino hercegnő által kibocsátott felhívás, mely a népkisebbségi nőegyesületeket együttműködésre és országos női kongresszus megtartására szólította, a felhívottak körében nagyon meleg fogadtatásra talált. Tudvalevőleg a kolozsvári összes nőegyletek vállalták azt a szerepet is, hogy együttesen ideiglenes bizottságot alkottak a népkisebbségi nőegyletek egyetemes megnyilatkozásának az elrendezése érdekében.

Az ideiglenes bizottság mindjárt azzal meg is kezdte működését, hogy Cantacuzino hercegnőhöz fordult bizonyos zavaró jelenség kiküszöbölése végett. A zavart az okozta, hogy pár napra a hercegnő felhívása után a távirati irodák bukaresti közlések alapján azt az értesítést hozták, mintha a népkisebbségi nőegyesületek bevonásával tervezett országos női kongresszus Temesváron lenne október 13-án és 14-én. Pedig a hercegnő felhívása azt jelezte, hogy a kongresszus helyét és idejét a népkisebbségi nőegyletek kívánsága szerint fogják kitzünni s ez a kívánság a pár napi idő alatt még meg nem nyilatkozhatott.

Az ideiglenes bizottság elnökének, Bethlen Györgyné grófnőnek a levelére Cantacuzino hercegnő a következő táviratot és levelet küldötte:

A távirat szövege: „Busteni. Levelét megkaptam. Meglepett. Semmiféle kommunikációt (kiváltványt) nem küldtem. A gyűlés helyét és idejét csak a kisebbségi nőegyletekkel való megegyezés alapján fogjuk meghatározni. Levél meg. Alexandrina Cantacuzino hercegnő.

Levél szövege: „Zomora kastély. Busteni szept. 13. Asszonyom. Ebben a percben kaptam levelét, azonnal meg is sürgönyöztem az elképésem. Semmiféle kommunikációt nem küldtem.

„Hálás voltam, ha volna olyan szíves meg tudni a helyi lapoktól, ki élt az én nevemmel ilyen kényes kérdésben. Soha sem jutna eszünkbe döntenie, mielőtt valamennyi egyesület, akikhez felhívást intéstünk, nem felel. Nagy udvariassági hiba lenne a részünkről, sehogyssem egyezne a mi loyális óhajátunkkal, t. i. hogy közeledjünk egymáshoz.

Mezsgadom az alkalmat, Asszonyom, hogy megköszönjem, hogy fejszólításomat olyan szívesen fogadta — remélem együttes munkánk a konszolidációt fogja szolgálni. Értesitse kérem az összes egyleteket, hogy semmiféle kommunikációt nem küldtem, amelyben a gyűlésünk helyét és idejét határoztam volna meg. Egyedül azt a felhívást írtam közbe, amelyről Ön is tud.

Hogy elkerüljük a zavart, ha jónak látja Ön is, tésse kérem közzé a sürgönyömet azokban a lapokban, amelyek leginkább elvannak terjedve a kisebbségi egyletek között. Tehát együttesen határozzuk meg a helyet és időt a köz s kívánság szerint.

Mégegyezik köszönöm Asszonyom, hogy megértette szívjből jövő kívánságunkat, hogy t. i. valóban közeledjünk egymáshoz s re-

ménységünket, hogy ezentul együttműködjunk ott, ahol mint nőknek és anyáknak kedvező és tényleges befoiyásunk van. Fogadja stb. A. Cantacuzino hercegnő.

A temesvári október 13-iki és 14-iki határidejű női kongresszus híre bizonyára tévedésből keletkezett s nem volt benne visszaélési szándék. Temesvárra csakugyan hirdettek nőkongresszust, de csak az ottani román nőegyesületek között, s nem október, hanem szeptember hónapra. Ez a női kongresszus már meg is történt s valószínűleg a távirati irodák ezt zavarták össze a még tervben levő országos női kongresszussal.

Az előkészítés munkájának biztos menete érdekében jó volt, hogy maga a hercegnő írása hitelesen eloszlatja a zavart. A kolozsvári ideiglenes bizottság most ezen az alapon teljes várakozással remélheti, hogy az egységes eljárásra szóló felhívását a többi helyek népkisebbségi nőegyesületei a jó ügy érdekében készséges buzgósággal teljesítik. Eddig Arad, Marosvásárhely, Torda, Nagyvárad és Székelyudvarhely s legutóbb pedig Szatmár nőegyesületei részéről kaptunk értesítéseket, hogy ők az egységes eljárás megszervezésébe bekapcsolódnak. A kolozsvári ideiglenes rendezőbizottság szeptember 25-ikére kérte az összes társegyesületektől az értesítést. Addig az ideig a többi nőegyesületek is gyors ütemben meg kell hogy nyilatkozzanak.

Utaltunk kell Cantacuzino hercegasszony mostani újabb levelére, mely annyi meleg szívesességgel várja az együttes munkához az összesereglet s maga is a kolozsvári bizottságot úgy tekinti, mint amelyen keresztül az összes népkisebbségi nőegyesületekhez küldhet értesítéseket. Szükséges tehát, hogy a nőegyesületek is megtalálják feleleteikben ezt az összehívó módot s buzgóan igénybe vegyék a kolozsváriak jószívvel felajánlott szolgálatait.

Budapestre rendelték Magyarországot romániai követét

(BUKAREST.) Politikai körök értesülése szerint Bethlen István gróf magyar miniszterelnök, Villányi Andor báró bukaresti magyar követet távirati úton fontos tárgyalások miatt Budapestre hívta. Az értesülés szerint a magyar követ már el is hagyta a román fővárost. Arra vonatkozólag, hogy minő tárgyalásokról van szó, illetékes körök nem tudtak felvilágosítást adni, de általános az a nézet, hogy ezek a megbeszélések a két ország viszonyának szempontjából rendkívüli fontosságúak lesznek.

Szabadonbocsátották a letartóztatott munkásokat

Bukarestből jelenti egy újabb távirat: Az éhségstrájkos munkásvezetők szabadonbocsátása után most szabadonbocsátották a többi letartóztatottakat is. Együttal a baloldali munkás szaktanács lezart helyiségeit is felszabadították.

Jöjjön az Emke

— Az Emke elnöksége örömmel közli a magyar közönséggel, hogy a kolozsvári törvényszék 3508—924. száma alatt elismerte az egyesület jogiszemélyiségét és alapszabályainak a jogiszemélyek jegyzékébe való bejegyzését elrendelte.

Ezt közli örömmel az Emke elnöksége a szétküldött kommunikációjában a magyar közönséggel. Az elnökségnek ehez az örömehez a magyar közönség is szeretne nagy reménységeket fűzni. Nem csekélység az a súlyos küzdelmi vergődés, amibe belesüppedt az erdélyi magyar kultúrélet azóta, hogy az Emke működése szünetel. Azóta lett az iskolaügyek kisebbségellenesen uralkodó kiméletlen diktátorává Angelescu miniszter ur és emberi s emberfeletti, ellenvéleményt nem ismerő uralmának eredményei szomorú romokban előttünk fekszenek. Azóta az ellenállásunk szervezatlensége mindjobban erőtlentí védkezésre szorult iskolapolitikánkat s a kisebbségi élet kulturjövőjének előkészítésére nem alakítanak ki magas nivóju és mélyen számító viták építési programot. A magyar irodalom nő a magukra hagyott írók tisztas egyéni törekvéseiben, a magyar színházak külön harcaikban mentegetik, néha egymás ellen, néha egymás mellett, az életükből azt a részt, amit megmenhethetnek. A magyar gyermek vészöslábu t betűt ír már a magyar mondatba s a székely faluban iskolákban tanult román éneket énekel az őszi tarlón borjut legeltető gyermek. Magyar festők pártfogó nélkül barangolnak tehetségükkel városról-városra s bebottlanak a regátba is, hol ismeretlenségük miatt sebet kapnak egzisztenciális reménységeik. A könyvet csak a városiak vásárolják, nyelvünknek kiművelt szépségeit a sajtónak komoly s hivatásuknak magasságában hinni tudó munkásai gondozzák. Az egyetlen újságírás az, ami az általános kisebbségi teher alatt is meggyökeresítette, megerősítette magát s a védő, ápoló, gondozó, kezdeményező munkát egymagában végzi, anélkül, hogy legalább azok értenék meg törekvéseiben, akiknek nem ellenszenvvel, de támogatással kellene kísérniök ezt a nem könnyű munkát.

A szálak szétszakadtak, amik még összekötnek, azok is szakadoznak. Valakinek bogoznia kellene már, hogy valamit összeleghessen szőni belőle. Az Emke régi tekintélyes kulturegyesülete az erdélyi magyarságnak s ha bele tud kapcsolódni a kisebbségi élet igazi követelményeibe, akkor nagy erőfeszítéssel nagy erőt tudna ebből az értékekben még mindig gazdag, szétmálott ziláltságból kialakítani.

Örömmel, de reménykedni akarással fogadjuk a hírt, hogy az Emke végre megkezdheti működését. Az idő rengeteg feladatot állít ez újraindulás elé. Azonban, ha ez is olyan irányban teszi meg az első új lépéseit, amely nem összeszedi hanem egymás ellen hegyezi a megtört szálakat, akkor ez többet jelent majd, a reménységek szétfoszlásánál. Ha személyi kérdések, ügyrendi vitatkozások merítik ki a tevékenységet, akkor az Emke nem fog sem ártani, sem használni, semmit csinálni. De ha hatalmi tulsuly-biztosítások, cselekvési jogosultság kisa-játításai következnek az egyesület életében, akkor elriadnak onnan is azok, akik dolgozni és teremteni, új terveket kiépíteni, gyakorlati keresztülvitelt megkísérelni tudnának.

Jöjjön az Emke, mert halomra gyűltek a népszenvedés tengerében feladatai. De úgy válassza meg utraindulásának irányát, hogy ne a tehetetlenség zsákutcájának menjen neki.

Trade Union kongresszus és a Szovjet

(e) Az angol munkásszervezetek, mint ahogy ők magukat nevezik, a Trade Unionok most tartják évi nagy összejövetelüket Scarboroughban, amelyen figyelemreméltó események játszódhatnak le.

A szeptember tizediki tárgyaláson Tomszkij, az orosz munkásszervezetek elnöke hat és fél millió munkás képviseletében hatalmas beszédet mondott oroszul, amelyet aztán angolul tolmácsoltak és ezzel az addigi langymeleg és tárgyilagos tanácskozásoknak hirtelen éles politikai fordulatot adott.

Valóban, az orosz munkásvezér nem félt attól, hogy a legkényesebb pontokhoz is merész kézzel nyúljon és élénk kifejezésmódjával magával ragadta hallgatóságát.

Szerinte a sajtó úgy van a tőkéssekkel, mint az egyszerű ember, aki az állatkertben tevélt látott, de az volt a táblára írva, hogy páva és elhitte, hogy a téve páva. A Dawes tervezet alkalmazására úgy tekint, hogy az Németországot félig-meddig gyarmat sorsára alacsonyította.

Nagybritánia belső ügyeivel nem akart foglalkozni, ha már a kormány kéthetes tartózkodást biztosított neki, mindössze csak arra mutatott rá, hogy mindenki látja az óriási különbséget, amely az előzetes és a mostani kormány között fennáll. Hangsúlyozza azt a nagy haladást, amelyet a munkásság tett, amikor már maga tudott Angolország élére állni.

Az amszterdami Trade Union Nemzetközi Szövetségét illetőleg azt a nagy hibát találja, hogy eltérő szervezetet alkot úgy, hogy tulajdonképpen két nemzetközileg van, amelyből egyetlen egyet kell gyűrní, hogy egységesen képviselje a világ összes munkásainak érdekeit.

Arról panaszkodik, hogy a tizenegymillió szervezett munkás képviselőit Amszterdamban úgy fogadták, mint ahogy győzők szoktak tárgyalni legyőzöttekkel szemben.

Beszédét azzal végezte, hogy a brit munkásságnak az oroszokhoz elhangzott esatlakozási felhívása után most már közösen fogjanak az egységes internacionálé megalkotásához.

Tomszkij sikereiről fogalmat alkothatunk, ha figyelembe vesszük, hogy minduntalan megéljenezték és mikor utána a testvéredegátusokat és feleségeiket bemutatva aranyórákkal megajándékozták, az egész gyűlés felállt és elnékelte az internacionálét.

Az eredmények rögtön mutatkoztak is, mert a kongresszus tüstént felhatalmazta a Vezértanácsot (General Council), hogy az egységes, egész világra szóló szervezetet, az úgynevezett internacionálét életbe léptesse. Vagyis másszóval így az amszterdami központ kimonodottan vörös jeleget nyerne.

Másik fontos lépés volt a kínai munkásokkal szemben való azonosítás és a tőkés kihasználásának elítélése.

Maga a Vezértanács az alkudozások után Tomszkijnak végleges és hivatalos ígéretet tett, hogy az amszterdami Nemzetközi Trade Union Szövetséget felszólítja, hogy az orosz szervezeteket azonnal felkérje képviselők küldésére. Ha pedig Amszterdamban lehetetlennek találják a nemzetközi tanácskozásokat az orosz bevonásával, akkor a Vezértanács méltányolja a fennálló akadályokat, de mégis ragaszkodik az egységes internacionálé létrehozásához.

Tehát a Vezértanácsnak pisztolyt nyomtak a kezébe, amelyet az amszterdami Szövetség mellének szegezhet. A legutolsó tavaly februári kongresszus után a helyzet még olyan volt, hogy érvekkel mehettek oda, de nem fenyegethettek. Most azonban nincs már többé semmi meggyőztetés és nincs feltételekhez kötve az orosz szervezetek bekebelezése.

Ha Amszterdám tovább is azon az állásponton marad, hogy semmi köze sincs politikai vonatkozásokhoz és a vörös internacionálétól idegenkedik, akkor a brit képviselők önálló politikát folytatnak az egységes szervezésben.

Ennélfogva könnyen megésshetik, hogy az amszterdami központ feloszlik, ami valóban a kommunisták legelső célja. Az európai szárazföld maradi szervezetei a kommunista támadások ellen kifejtett védekezése az angol munkásság határozata után még inkább elmérgesedik,

másrészt pedig nem áll módjukban, hogy megakadályozzák az angol orosz közlekedést.

Amszterdám és Moszkva között mélységes különbségek vannak, mert még az első a lassú, a második a hirtelen átalakulás barátja. Amszterdám reformálni akar, Moszkva pedig forradalmakat akar szítani.

Sokan úgy igyekeznek szépíteni a dolgokat, hogy az angolok természetük és vérmérsékletük folytán nem forradalmiak, sőt, hogy ennek egyenesen ellenségei és azt várják, hogy a végén még sem mennek bele forradalmi mozgalmakba. Mindez azonban semmit sem változtat azon a tényen, hogy a brit Vezértanács a vörös internacionálé szolgálatába szegődik és az orosz kommunista befolyás előtt megnyitja Európa felé a kapukat.

Az amszterdami központ álláspontját a nemzetközi titkár, J. W. Brown a következőkben foglalja össze:

1. csak egyetlenegy nemzetközi Trade Union Szövetségnek szabad fennállni,
2. teljes önállóságot kell biztosítani a nemzetközi központoknak,
3. semelyik nemzetnek sem lehet diktátori joga.

Ezek közül a másodiknak az a jelentősége, hogy a nemzeti egységnek meg kell előznie a nemzetközit, ennél fogva az önálló kommunista szervezeteket fel kell oldani, de máskülönbén ennek nincs befolyása az Amszterdam—Moszkva között fennálló viszonyra.

Egyesek szerint a Vezértanács felhatalmazása még mindig nem elég hathatós ahhoz, hogy a kongresszus beleszólása nélkül ténykedjék. Ez azonban egyáltalában nem vigasztaló, minthogy a bekövetkező évre vonatkozó-

lag a kocka el van vetve.

A Trade Union és a Labour Party között egy hét leforgása alatt a harmadik nagy véleménykülönbség merült fel, amikor a kongresszus a Dawes-tervezet ellen emelt szót. A másik pont az volt, hogy az oroszokkal szemben a kormány idegenkedését elítéli, míg harmadsorban a nemzetközi tanulmányok független kiadóhivatalának megszervezése kérdésében merültek fel eltérések.

Mindezekből a meglepő tényekből tisztán kitűnik, hogy az angol munkásság a hosszantartó ipari válságban annyira kifáradt, hogy nincs türelme tovább várni az európai állapotok egészségesre való válását és ezt a folyamatot mindenáron szeretné siettetni.

Oroszország mérhetetlen termelőképessége folyton kiaknáztatlanul hever és az európai viszonyok rendes mederbe nem terelődhetnek mindaddig, amíg az oroszok a szokott termelésbe bele nem kapcsolódnak.

Ennek a helyzetnek visszasságát pedig legelsősorban Anglia érzi meg, amely rá van szorulva lakossága élelmezése céljából az orosz nyersanyagokra. Az orosz politikai magatartás azonban a gazdasági összeköttetések felvételének útjába az angol kormánynál épp úgy akadályt gördít, mint a többi nyugati európai államnál.

A munkásság nem oly előrelátó és sokkal inkább pillanatnyi érdekét tartja szem előtt, látja a bajt és mindenáron orvoslására törekszik. Nem törődik még azzal sem, hogy a Szovjet eszméi terjedésének utat nyit.

Teljesen kétségtelen dolog, hogy a Szovjetnek hosszú időn keresztül ez a legfényesebb sikere Európában.

November első felében lesznek a községi választások

Lepadatu miniszter nyilatkozik a konkordátumról, az állástalan színészekről és a községi választásokról

— Az Újság tudósítójától —

A Kolozsváron tartózkodó Lepadatu kultuszminiszter nyilatkozott az aktuális kérdésekről. Elsősorban a hatáskörébe tartozó egyházi és művészeti kérdésekre a konkordátum és állástalan színészek ügyére vonatkozólag kértünk felvilágosítást. A konkordátum tárgyalások jelen állását illetőleg nem adott érdemleges választ.

A konkordátum és az állásnélküli színészek.

— Olyan kérdés ez — mondotta, — melyre sajnos nem adhatok kellő feleletet. Folytak a tárgyalások és remélem, hogy sikerülni fog meg egyezést létrehozni. A tárgyalások jelenlegi állásáról nem kaptunk még értesítést.

Az állásnélküli színészek helyzetére vonatkozólag a miniszter az alábbi felvilágosítást adta:

— Küldöttség járt nálam és arra kért, hogy adjak új koncessziót az állásnélküli színészek részére. Bármennyire is sajnálom és át tudom érezni az állástalanok nehéz helyzetét, nem áll módomban új koncessziót kiadni, egyrészt azért, mert ez a minisztartanács hatáskörébe tartozik, másrészt azért, mert véleményem szerint a már kiadott koncesszióknál többet nem bír el Erdély. Egyébként meggyőződtem éppen a küldöttségektől kapott listából, hogy az állásnélküliek ötven százaléka nem román állampolgár. Ezek ügye tehát nem tartozik a mi hatáskörünkbe. A másik feléről tőlünk telhetőleg gondoskodni fogunk. Mindenekelőtt felkérem a színigazgatókat, hogy helyezték el őket és amennyiben így nem sikerül megoldást találni, be fogom kérni a színésztagnak névsorát és kötelezni fogom az igazgatókat, hogy a külföldi állampolgárok helyébe az állásnélküliek közül alkalmazzonak színészeket.

A községi választások

— Mikor lesznek a községi választások? — volt az utolsó kérdésünk.

Erre a kérdésre az éppen jelenlevő Muresan prefektus válaszolt, aki kijelentette, hogy ma délután és holnap délelőttre a belügyminisztériumban összehívták az ország prefektusait a megye beosztások ügyével kapcsolatban. Remélhetőleg ezekkel a munkálatokkal már a héten végeznek és az ettől számított 40 napon belül megejtik a községi választásokat.

— Előreláthatólag tehát — végja közlte a miniszter — november első felében lesznek a választások.

ŐSZI ÉS TÉLI DIVAT SZENZÁCIÓS SZÉP ANYAGJAI LONDONBÓL

eredeti angol kabát- és kosztümkelmék,

PARISBÓL

utcai ruhákra alkalmas bordűrös és sima „Kasi” és „Pry-Baid” anyagok natúr és az összes divatposztók színeiben, gyapjutrlikók kabátokra és zsemperekre, estélyi ruhákra, velúr siffon, lené, arany és színes selyem csipkevalonok, selyem müszlin-brosék izléses választékban

MEGÉRKEZTEK

Butor-szövetekben, paplan-brokátokban nagy választék.

Grünwald & Steiner
Cluj, Piața Unirii 12. Tel. 961

A kolozsvári iparkamarai választások eredménye

Izgalmas választási küzdelem után lezajlottak a választások a kolozsvári iparkamarában

(Kolozsvár.) Izgalmas választási küzdelem után lezajlottak a választások a kolozsvári iparkamarában. A választást a választási elnökök délután hat órakor zárták le, mert hat óra után már egy szavazó sem jelentkezett. Ezután megkezdtek a szavazatok összeírását, amely egy óra alatt véget is ért. Ennek eredménye a következő:

A II. kategóriában Gyárfás Dezső 92 szavazattal választott meg. Tuffli Richard 66, Daly M. János 54, Léb Miksa 9 szavazatot kapott.

A III. kategóriában Sebestyén Dávid 73, Tischler Mór 64, Keresztes István 56 szavazattal kerültek a kamarába. Pap Széver 53 szavazattal kimaradt.

A IV. kategóriában Ferenczy Gyula bankigazgató 66 szavazattal választott meg. Schwarcz Jakab 26 szavazatot kapott.

A IX. kategóriában Schwarcz Márton 31, Szántó Miklós dr. 26, Blaga Emil és Molnár Jakab 18—18 szavazatot kapott. Kettőjük között valószínűleg új választás lesz.

A X. kategóriában Negrutiu Joan 41, Hevesy József 36 szavazattal választott meg, Jahoda A. Károly 13 szavazattal kibukott. (A tudósítás eleje a 6. oldalon.)

Sulyok István lett a királyhágómelléki reformátusok püspöke

Szabolcska Mihály hatvankét szóval kisebbségben maradt — A kormány nem hagyja jóvá a választást — Lepadatu kultuszminiszter és Nagy Károly püspök nyilatkozatai

(Nagyvárad.) A királyhágómelléki református püspök- és főgondnokválasztás eredményét pénteken állapította meg a kiküldött bizottság Széll György esperes elnökleite alatt. A választási küzdelemből Sulyok István és Domahidy Elemér kerültek ki győztesnek.

A felbontott és összeszámlált szavazatok szerint Sulyok István 134, Szabolcska Mihály 63, Bél György veresújvárosi 1 és Bede László máramaroszigeti esperesek 1 szavazatot kaptak. A főgondnoki tisztségre Domahidy Elemér 193, Csaba Adorján 3, Tisza Kálmán gróf 1 és Telegdy József 1 szavazatot kapott.

A választás eredménye nem került nyilvánosságra egyházi körök révén, mindamellett Lepadatu kultuszminiszter, aki tegnap Kolozstváron tartózkodott, már tudott róla és munkatársunknak a következőket mondotta:

A kormány álláspontja

— Éppen hallottam a választás eredményéről és őszintén meg kell mondanom, hogy bár nem lepott meg, de kissé furcsálom a dolgot. Különösnek találom azért, mert ebben az ügyben nálam járt egy küldöttség Nagy Károly püspök ur vezetésével, akiknek én kijelenttem, hogy amíg az egyházakra vonatkozó új törvényjavaslatot a törvénytestület mindkét háza el nem fogadja, nem történhetik változás az egyházak jelenlegi helyzetében. Ezt tehát tud-

ták és ennek ellenére választást ejtettek meg, amellyel elébe vágtak egy későbbi esetleges határozatnak. Nem is tartom szükségesnek most újból hangsúlyozni, hogy

a kormány semmiesetre sem vessi figyelembe a választást

és ezt nem fogja jóváhagyni, mert ezt mindenki magától érthetőnek kell, hogy találja.

Nagy Károly püspök nyilatkozata

Munkatársunk felkereste a miniszteri nyilatkozatban aposztrofált Nagy Károly püspököt, aki a következő kijelentést tette:

— Májusban tényleg megjelentem a királyhágómelléki egyházkerület két képviselőjével, Telegdy József és Csermák Béla dr.-ral Lepadatu kultuszminiszternél, akit az egyházkerület ügyének végleges rendezésére kértünk. Kifejtettük, hogy száznolcvanhárom egyházközségről van szó, amelyhez kétszázharmincezer lélek tartozik és ezeknek az adminisztrálása, vezetése Erdélyből legőzhetően nehézségekbe ütközik. A miniszter felhozott indokaink alapján ekkor hozzájárult ahhoz, hogy a királyhágómelléki egyházkerületi főjegyző püspöki hatáskörrel birjon. Az egyházi bíráskodásra vonatkozólag pedig az a megoldás jött létre, hogy az erdélyi egyházkerület kebelében alakuljon egy, a királyhágómelléki püspökségre is kiterjedő bírói testület.

Tudatjuk, hogy megnyílt a börtönajtó

Levél a kolozsvári munkásvezetők kiszabadulásáról, mások letartóztatásáról s a detektív kinczö ütlegeiről

A múlt héten fogságba kerültek Kolozsváron is a munkásszervezetek vezetői közül haton. Bűnügy aligha lehetett, törvényellenes cselekedet vádja nem bizonyult ellenük, mert különben nem bocsájtották volna őket szabadon. Éppen ezért megkapja a figyelmet az a levél, amit az Ujság szerkesztőségéhez küldöttek be s amiben száraz adatszerűséggel sorolják fel, hogy mi minden történt velük. Ötön kiszabadultak, kilenc van fogságban, egy nem mehetett családjáig, újra elfogták s elvitték valahová. Kettőt elkínnoztak. De mondja el mindezt a levél, amit az Ujság kapott s amit a következőkben közlünk:

Kolozsvár, 1925 szept. 21.

Tisztelt Szerkesztőség!

Becses lapjuk szeptember 18-iki számában foglalkoztak a kolozsvári munkásvezetők letartóztatásának kérdésével. Ujabbán arról a fordulatról tudatjuk a t. szerkesztőséget, hogy a hat letartóztatott közül ötöt a hadbíróság háromnapos fogvatartás után szabadon engedett és csak Sohn Sándor famunkás titkárt tartották a további vizsgálat betetezéséig fogva, de remény van rá, hogy 2—3 nap múlva őt is szabadon engedik. Tehát a sziguranca egyes detektívjeinek azon igyekezete, hogy őket jól befeketitse,

nem sikerült. A sziguranca eljárását kritika tárgyává tesszük, bár a főnök és a komiszárok magatartása iránt semmi kifogásunk nincs, míg egy Sulyok nevű magyar származású detektív valóságos szadista módon veti rá magát a keze ügyében került védtelen munkásokra, mert mint jelen esetben is, minden ok nélkül összepofozta és rugdosta Huszár József famunkás titkárt és Kömüves Samu famunkás vezetőfőnököt, amint tudja minden ok nélkül és ártatlanul, mert Kömüves Samu még csak át sem adhatták a hadbírósnak. Azért tiltakozunk a minden ok nélküli bántalmazások ellen.

Továbbá tudjuk, hogy Dán István famunkás titkárt, 20-án délbett amikor Bukarestből Kolozsvárra megérkezett, azonnal letartóztatták és anélkül, hogy családját meglátogathatta volna, 20-án este 6 órakor elszállították, állítólag Galacba, vagy ki tudja, hova.

Ugyancsak a fősziguranacán van nyolc munkás letartóztatva az ismert kiáltvány terjesztéseért akiket Gyulafehérvárról szállítottak ide és most ott várják a pincében, hogy átadják a hadbírósnak. Tisztelettel...

E levélhez hozzáfűzzük azt a véleményünket, vagy óhajunkat, hogy a munkáseleséredést jobb levezetni, mint mérgeíteni.

Minden szoba után hatvan lej adót vetnek ki

Ujabb hárommilliót vetnek ki Kolozsvár tisztaságáért — A háztulajdonosok szövetsége felebbezett — Vizsgálat a gazgyár ellen

(Kolozsvár.) Kolozsvár polgársága abban a szerencsés helyzetben van, hogy az ország valamennyi városa közül teherbíró képességét a legtöbbre becsülik s így legjobban a kolozsvári polgárokat adóztatják meg. Bukarest után nálunk legmagasabbak az ugynevezett községitaxák, talán egyedül itt kell adót fizetni a halottaknak. Ugy látszik azonban, hogy a mérték még nem telt be, mert a város tanácsa észrevétlenül új adónemet vezetett be. Ez az új adónem a köztisztaság megjavítását célozza s minthogy a költségvetésben e címen előirányzott összeg nem fedezi a köztisztaságra fordított költségeket, a város tanácsa újabb hárommilliót irányzott elő.

E megadóztatásnak szellemes módját eszelte ki a városi tanács, amikor elhatározta, hogy minden lakószobát a köztisztaság fenntartása címen újabb hatvan lejfel adóztat meg és ezeket az adókat a háztulajdonosoknak a nyakába szözza, akiket arra kötelez, hogy az összeget lakóiktól pontosan szedjék be.

A városi tanácsnak ez a határozata csak véletlenül jutott az érdekelt háztulajdonosoknak a tudomására, minthogy az még nem volt kifüggesztve és a város hivatalos lapjában sem volt közzétéve. Az új adónem a háztulajdonosok között nagy meglepetést keltett s a háztulajdonosok szövetsége legutóbbi választmányi ülésén e rélyesen ki is kelt ellene. De minthogy az egyszeri tiltakozás alig fogja a tanácsot arra bírni, hogy előbbi határozatát visszavonja, a szövetség felebbezést adott be a tanácsi határozat ellen a belügyminiszterhez.

A tanács különben szívesen járul hozzá a városi polgárok újabb megterheléséhez. ezért emelte fel harminc százalékkal a gáz egységárát is, azonban valószínűleg ez a határozat is meg fog változni, mert a gáz árának emelése ellen a város több polgára felebbezést adott be. Különben a gázgyárral más bajok is vannak. Az utóbbi időben több olyan hírlapi támadás hangzott el, amelyek ha igazak, súlyos bűnügyi következményekkel járhatnak a gázgyár igazgatójára nézve. A tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a gázgyár ellen felhozott vádakkal és bizottságot küldött ki, hogy a vádakat vizsgálat tárgyává téve, jelentést tegyen a tanácsnak.

GIAVANNI MESTER

szenzációs és teljesen

új attrakcióival

lép 11 ma és a következő estéken a

PALAIS DE DANSE

ragyogóan fényes helyiségében

Belépődíj nincs!
Kávéház árak!

Van szerencsénk a m. t. közönség szíves figyelmét felhívni a

Központiszálló

ujonnan berendezett

éttermére,
téli kert- és
sör csarnokára.

Elsőrendű román, magyar, francia konyha.

A sör csarnokban kitűnő zóna villásreggeli s frissen csapolt, Luther-Sör.

Elvállalunk rendezéseket nagyobb bankettek-, piknik-, menyegzőkre a legegyszerűbb menü-összeállításától a legizölésesebb kivitelben. Téli kert rendezésre áll alkalmi társas ÖSSZEJÖVE-TELEKRE, tea-délutánokra és táncmulatságokra. Esténként vacsora után tánc. Minden héten

pénteken szegedi halászlé. Szombaton eredeti m.-vásárhelyi flekk és vargabéles. Kiváló nagyenyedi berok. Utcai kivilre előnyös ár. — Naponta PUSKÁS BELA jóhírnevű zenekara hangversenyez. Kiváló tisztelettel SZILÁGYI GYULA és BELA.

Nyilatkosnak a felek, a Molnár-Fedák válópörben

„Minden a dollárokon mulik” — mondja az ügyvéd

— Az Újság tudósítójától —

(Budapest.) Hétfőn délelőtt a sok szenzációt ígérő Molnár-Fedák válópörnek újabb jelenete játszódott volna le Malonyai Dezső törvényszéki bíró vezetése alatti tárgyaláson, de a szépszámmal egybegyűlt közönség sajnálattal tapasztalta, hogy az érdekelt felek nem jelentek meg. Molnár ugyanis Berlinben tartózkodik, Fedák Sári pedig nem akart egyoldalú lenni s ezért ő sem jelent meg a tárgyaláson. Így hát a tárgyalást nem tartották meg és a két ügyvéd, Polonyi Dezső és Fábian Béla, az érdeklődő újságírók ostroma alatt elhagyta a törvényszék épületét.

Hírek szerint Fedák Sári a tárgyalást megelőző napon felkereste Malonyai Dezső törvényszéki bírót. A világhírű művész nő meglehetősen izgatott lelkiállapotban volt és így kérte a bírót, hogy a válópörben nyílt tárgyalást rendeljen el.

— A becsületesemet keresem — mondotta kissé izgatottan — a becsületesemet nem engedhetem egy zárt szobácskában elsikkasztani!

Kijelentette, hogy semmi körülmények között nem fog kibékülni; főleg minden próbálkozás ellenében.

Molnár Ferencet Berlinben a newyorki „World” munkatársa interjúolta meg. Molnár kedélyesen nyilatkozott az egész válópöréről és kijelentette, hogy nem érti, miért tulajdonítanak olyan szenzációs háttérrel ennek az egész ügynek.

— Mi tiszteljük egymásban az embert és a művészt, — mondotta — de hát mit csinálunk, ha nem tudunk összeférni?! Hiszen már három éve külön élünk, anélkül, hogy a lapok ilyen előszeretettel foglalkoztak volna velünk. Az amerikai lapok különben is feltűnő sok számárságot irnak — mondotta Molnár az újságíróknak, aki savanyu arccal távozott.

Polonyi Dezső, Molnár jogi képviselője szerint minden a pénz, a dollárok fölötti meg egyezésem mulik. A tárgyalást október hó tizennegyedikére napolták el.

Kézdívásrhelyen nem szabad iskolát változtatni

Állami óvodából nem lehet felekezeti elemi iskolába iratni a gyermekeket
Megint tulbuzgók a helyi hatóságok

— Az Újság tudósítójától —

(Kézdívásrhely.) Néhány nappal ezelőtt megírta az „Újság”, hogy az állami elemi iskolákba rendkívül kevés a jelentkező tanuló száma és a tanköteles gyermekeknek mintegy hetven százaléka távoztartja magát úgy, hogy Kolozsvárt a beiratkozásokhoz a rendőrség segítségét kellett igénybevenni. Ezzel természetesen az állami hatóságok nem oszlatják el a szülők idegenkedését, sem azokat az okokat nem hárítják el, amelyek e sajnálatos tünetet eredményezték.

A megelőző években is számos eset volt, hogy az állami tanügyi hatóságok — különösen tisztviselőik gyermekeinél — kényszerrel és büntetésekkel igyekeztek benépesíteni az állami iskolákat. Most az eddigi módszer mellé egy újabb kapcsolódik. A háromszékmegyei Pápolcon és Kézdívásrhelyen történt meg, hogy az állami óvodákban járt gyermekeket eltöltötték

a felekezeti iskoláktól és az államiba kényszerítik.

Az intézkedés megokolása rendkívül meglepő. A tanügyi hatóságoknak egyszerűen az a nézetük, hogy aki már egyszer állami iskolába járt, az netű mehet többé felekezeti iskolába.

Az eljárás nagy megdöbbenést és elkésredést váltott ki a szülők körében, akiknek törvény adta joguk, hogy abba az iskolába irassák és járassák gyermekeiket, amelyikbe akarják. Ezért a szabadságérvét évek óta folytatják küzdelmüket a kisebbségek, akiket a sérelmek egész sorozata ért. Sikertől is némi engedményeket elérni. Ugy látszik azonban, hogy egyes tanügyi hatóságok még Anghelescu miniszteren is tul akarnak tenni. A sérelmes intézkedés miatt egyébként az egyházak panasszal fordulnak a kormányhoz.

Műsor előtt: nagy razzia a bálteremben

Marosvásárhelyen leigazoltatták a műsoros estély közönségét és negyven embert bekisértek a rendőrségre

— Az Újság tudósítójától —

(Marosvásárhely.) Vasárnap este kinos botrány izgatta fel Marosvásárhely közönségét. A rendőri hatóságok több ízben hangoztatott tapintatlan eljárása szolgáltatott okot erre az incidensre, amely semmiképpen sem szolgálja a kölcsönös megértés ügyét, mert brutalitásával az egész város méltányos felháborodását váltotta ki.

A marosvásárhelyi munkásság vezetősége vasárnap estére jótékony célú műsoros előadást rendezett a Munkás-Otthonban. Az előrelátó rendezőség az ünnepélyt legnagyobb gonddal készítette elő. Idejében megszerezte az illetékes hatóságok engedélyét, sőt az estély megkezdésekor külön értesítette a rendőrséget, nehogy az ellenőrző rendőrszt feledékenységéből lekésse az ünnepély első számát. A kellő propaganda és a tartalmas műsor eredményeként aztán szépszámmal közönség gyűlt össze, amely egyként biztosította volna az erkölcsi és anyagi sikert. Annál nagyobb volt aztán a rendezőség meglepődése, amikor az estély megkezdése után nemsokára szigurancai és rendőrségi dektívek árasztották el a termet s a közönség legnagyobb megrökönyödésére félbeszakították a műsort. Formális leigazoltatás kezdődött azután, amelynek során a szereplők és a közönség közül negyven embert tartóztattak le és állítottak elő a rendőrségen.

Nem látunk a rendőrségi intenciók és ren-

delemek háta mögé. Azt sem tudják, hogy valóban volt e ok és milyen ok arra, hogy az állambiztonság és a rend őrinek a razzia szigorú eszközehez kellett folyamodniok. Mindenesetre kötelességünk annyira komolynak tartani ezeket a hatósági közvegeket, hogy minden ok nélkül, pusztán egyéni kedvtelésből nem kezdene mulatságra gyűlt férfiakat, asszonyokat és leányokat bekisérni a rendőrségi őrszobába. Kérdezzük azonban: Nem lehetett volna ezt a razziaát tappintatosan megejteni, előadás után, az utcán? Föltétlenül meg kellett-e zavarni egy műsoros estélyt, amelyre megelőzőleg engedélyt adtak? Az ilyen eljárást még a legzavarosabb balkáni állapotok között sem lehetne szó nélkül hagyni, nemhogy egy olyan államban, ahol konszolidált állapotokról beszélünk. Különösen tudnia kellene ezt azoknak a hivatalos szervezeteknek, amelyek hivatottak a lakosság nyugodt polgári életheze fölött őröködni.

Kérje mindenütt a legkitűnőbb

ROTBART
SUPERFINE

horotva-
pengét,
Vezérkép-
selet és nagy
lerakat:
Henry
Margulius,
Bucuresti,
Str. Smardan
No. 4.

MOZGÓSZINKHÁZAK MAI MŰSORA

SELECT MOZGÓ

Kedd, szerda, csütörtök szept. 22, 23, 24

A csapodár herceg

Monumentális erekesztő dráma 10 felvonásban. Főszerepben legnagyobb művész: Jacques Catelain, Nathalie Covanco és Nicolas Coline.

URÁNIA MOZGÓ

Kedd, szerda szeptember 22 és 23

Guillotine

Reedkivüli büntügyi dráma 7 felvonásban. Főszerepben Marcella Albani. Csütörtök szeptember 24

János bácsi örökösai

Rendkivüli névettető vigjáték 6 felvonásban. Főszerepekben az embermajom August.

APOLLO MOZGÓ

Kedd szeptember 22

Amerika terrorja

Pompás szenzákiós dráma 6 felvonásban. Főszerepben William S. Hart. Szerda, csütörtök szept. 23, 24

Maciste, az 51-es számn fogoly

Szenzációs kalandor dráma 6 felvonásban. Főszerepben Maciste.

Figyelmeztetjük

a helybeli t. sorsjegyvásárló közönséget, hogy a a bankpénztárunknál naponként előforduló torlódások elkerülése céljából sziveskedjenek felkeresni albizományosainkat és sorsjegyszükségeiteket onnét megvenni. Fehér és színes pakátjaink jelzik azokat az üzleteket, hol sorsjegyeink árusítottak.

Közhasznú Takarékszövetkezet
Calea Victoriei

Hatóságilag engedélyezett

végeladás Lőrincz & Tóth

cégnél

Uradaimi sorsjegyet

100 lejért sürgösen vegye meg, mert október 5-én visszavonhatatlanul a hувás és már igen csekély a készlet. Vidéki rendelések 104 lej előzetes beküldése ellenében okt. 4-ig teljesíttetnek, ha a készlet megengedi.

Ezért siessen a megvételre!
Közhasznú Takarékszövetkezet, Calea Victoriei 7.

Eladó

gyárnak, raktárnak, garáznak alkalmas 1 holdas

beltelek

a Honvéd-utcában.

Vendéglővel, forgalmas helyen, ötszobás azonnal elfoglalható házastelek. Értekezhetni Balázs Gyulánál, Deák F.-u. 37, emelet

Tankönyvek és írószerek

olcsón beszerezhetők

Ráday János könyvkereskedésében

Főter, piebánia épüt t.

UJSÁG

Követkessék el a szívek szent békéje

Harangszentelési ünnep Élesden

(Élesd.) Maradandó hatása, szép ünnepség folyt le vasárnap Élesden, a református egyház új harangjainak felszentelésével kapcsolatban. A harangszentelést az ujonnan megválasztott Sulyok István püspökön kívül mindkét református egyházkerületnek több kiváló vezető-embere vett részt, köztük Kecskeméthy István dr. teológiai tanár Kolozsvárról, Tarnóczi Lajos bihari esperes, Telegdy József bihari egyház-megyei gondnok és még számosan mások.

Sulyok püspököt a presbiterium nevében Ujfalusi Sándor dr. ügyvéd üdvözölte. Az üdvözlésre a püspök minden egyházpolitikai kitérés nélkül válaszában azokat a régi emlékeit ujtotta fel, amelyek az ő esperesi működésével intim kapcsolatban vannak.

A nagyszerű templomi ünnepségen ugyancsak Sulyok püspök mondott felszentelő imát. A vegyeskar zsolnáreke után Tarnóczi Lajos mondott magasszárnyalású beszédet, Vaday Béla lelkész pedig a harangbeszerzés történetét ismertette. A templomi ünnepség után közbejött volt, amelyen elsőnek Sulyok püspök köszöntötte fel a királyt.

Az egyházi ünnepség kereteiből kiemelkedik Kecskeméthy István dr. teológiai tanárnak a délután befejező estélyen tartott beszéde, aki a Jelenések Könyvéből idézte azt a jelenetet, amikor a próféta a nagy vizek zugásának és a mennydörgések rémítő hangjai után hárfazenét hall. Ezeket a képeket átvonlatoztatta a való életre, visszavonult múltunk szenvedéseire, amikor megremegett a lelkünk és kétségbe voltunk esve a reánkzúdult megpróbáltatások miatt, míg hozzánk hajolt az Isten és felemelt magához. Arra szolgáltak ezek a megpróbáltatások, — mert Isten a magyar-szívet békességszerző szívnek teremtette — hogy elkövetkezzék valóban nem a politikus, diplomatikus, vagy képviselő béke, hanem a szívek szent békéje. El kell jutni az emberiségnek a hárfák zenéjéhez.

Kecskeméthy beszéde után nagy tetszést váltott ki Gellért Sándor dr. margittai ügyvéd zsolnáreke, Szabó Lajos segédlelkész szavalata. Kovács Lajos fői lelkész és Gellért dr. előadták Eötvös Károly egyik mély értelmű novelláját a „Felsőöri halászház”-at. Az ünnepség zsolnárekekléssel nyert befejezést.

A Mátyás-házba költözött a 48-as ereklye-muzeum. Románia magyarsága örömmel veheti tudomásul, hogy a kolozsvári 48-as történelmi ereklye-muzeum egy heti szorgos és odaadó munka alapján Sándor József képviselő, elnök vezetése és felügyelete alatt a régi Tornavivóda épületéből átköltözött a Mátyás király szülőházába, a városi tanács által felajánlott két helyiségbe. A Tornavivódából távozni kellett, mert ott a román néprajzi muzeum rendezkedik be és így az ereklye-muzeumot védő város, Utalea Oktavian dr. polgármester intézkedésére nyújtotta az új helyiséget, mely bár a célnak megfelelőleg nem elég terjedelmes, de mégis biztos otthont és fedelmet adott. A muzeumot éppen a Mátyás király születésszobájához lesz s az egyelőre ki nem helyezhető tárgyak a leg gondosabb csomagolással és felügyelettel veszélytől mentesen kezeltetnek, amíg a továbbterjeszkedés valamely hozzáépítéssel megtörténhetik. Az átköltözés szombaton, folyó hó 19-én, véletlenül éppen a Kossuth Lajos születésnapján történt. Nagy részt vettek a munkában az EMKE hivatalnokai.

— **A tisztviselőket elbocsájtják és szüntetik a hivatalokat.** Nagykárolyból jelentik: A postai alkalmazottak nyelvvizsgájának szomorú eredménye miatt már eddig is sok postai alkalmazottat elbocsájtottak, de előjén újra többekre kerül a sor. Hogy a postai igazgatóság a zavart elkerülje, példátlan intézkedésre szánta el magát, megszünteti azokat a postahivatalokat, melyeket tisztviselők hiánya miatt nem tud fentartani. Október elsején a porteleki postahivatalt szüntetik be és egy gyalogpostást állítanak be a helyére.

Vakmerő betöréses-rablás a Temesvár-Gyárvárosban

Lámpagyújtás után támadtak rá fegyveres rablók egy gyárvárosi családra

— Az Újság tudósítójától —

(Temesvár.) Nem is olyan régen arról adtunk hírt, hogy néhány temesvári rendőrtisztet különböző hivatali visszaélések miatt letartóztattak. Azóta nem egy olyan szenzációval dicsekedhetett Temesvár, amely több-kevesebb kapcsolatban volt az ottani rendőrséggel. Azaz helyesebben: *kevesebb kapcsolatban volt a rendőrséggel*, mint ahogyan azt az életét és vagyonát érthetően féltő közönség elvárhatta volna. A sorozatos betörésekre gondolunk és az ismert kéjgyilkosságra, amelynek elvetemült tettesét — négy-öt ártatlanul meghurcolt fiatalember hosszantartó tisztázkodása után — sem sikerült lefűlelniök.

Most újabb olyan eset tartja izgalomban a temesvári Gyárváros közönségét, amelynek megtörténte nem vet valami dícséretes fényt az ottani rendőrség éberségére. Szombaton este kilenc órakor egy öttagú fegyveres rablóbanda betört Kramer József hajóutcai lakásába s fényes lámpavilágnál, amíg az ablakok alatt gyanútlanul sétálgattak az esti járőrök — s a legközelebbi sarkon talán nyugodtan cigarettázott az inspekciós rendőr — zavartalanul kirabolták az öreg magánzó lakását. A vakmerő rablók mindegyike fel volt fegyverkezve: négy-nél revolver volt, egynél pedig katonai karabély. Amikor beléptek a megriadt családhoz, detektíveknek adták ki magukat és Kramer fia, Vajda László szállító után érdeklődtek. Az öreg ur kérdezősködni akart, hogy milyen ügyben keresik a fiát, a következő pillanatban azonban

mind a négyen revolvert rántottak elő, az ötödik bandita pedig karabélyát szegeste a halálraolt öreg Kramer homlokának.

— Föl a kezekkel!

A védtelen házaspár remegve engedelmeskedett a parancsoknak. A karabélyos bandita sakkban tartotta őket, a többiek pedig villámgyorsan rámozták ki a szekrényeket s az összes ékszereket, értékesebb ingóságokat és a 9700 lej készpénzt magukhoz vették. Az elrabolt ékszerek és értékesebb tárgyak értéke meghaladja a 125 ezer lejt.

A szekrények kiforgatása után óvatosan vonultak vissza a rablók. Már a lakásba való betörést megelőzően

megkötötték az udvaron tartózkodó két kocsist s betölték a szájukat,

hogy segítséget ne kiálthassanak. Az így szabdadt tett után aztán nyomtalanul eltűntek.

A rendőrség természetesen azonnal bevezette a nyomozást. Meg is állapított már annyit, hogy megelőző este egy rablóbanda puskaharcot folytatott a temesremeteli csendőrséggel, a csendőrök azonban nem tudtak erőt venni a veszedelmes banditákon. Valószínűnek tartják, hogy ez a banda rabolta ki Kramerét is. A tettesek kilétere vonatkozólag az a feltevés, hogy a banda vezére azonos a szegedi Csillagbörtönből megszökött lovag Malenicza Leó volt főhadnaggyal, tagjai pedig egy Barbulescu nevű fegyenc és két ismeretlen jugoszláviai betörő.

A Gyárváros közönségét nagy aggodalommal tölti el a rablás híre, mert az este 9 órakor n'pes utca mögött történt betörés nemcsak a tettesek vakmerőségének, de a rendőrség vigyázatlanságának a számlájára is írható. Őszintén óhajtják, hogy a temesvári rendőrségnek a vakmerő rablóbanda lefűléséhez is legyen annyi köze legalább, amennyi a nemrégiben szűllőztetett hivatali visszaélések és zsarolások ügyében volt.

— **Megnyit K. Molnár Róza képzőművész.** Vasárnap délelőtt feltizenkettőkor nyitotta meg Paál Árpád dr. rendkívül szimpatikus kézdívasárhelyi festőművész, K. Molnár Róza bemutatkozó tárlatát az Újságíróklub termeiben. A megnyitásra begyűlt szokatlanul szépszámu előkelő közönség tanuskodik arról, hogy a fiatal művész kiállítása megérdemelt feltűnést keltett s minden bizonnyal meghozza anyagi sikereit is. A kifejező és megletonusu vásznak iránt máris élénk vásárlási kedv mutatkozik s így remélhetjük, hogy az ideki kiállítási szezonnak K. Molnár Róza kiállítása szerencsés bevezetője lesz. A kiállítás anyagának méltatására egyik közelebbi számunkban visszatérünk.

Eladó gyümölcsösök

Békásban 3 hold, Házsongárdban 1200 négyszögöl két utcára nyíló fajgyümölcsös terméssel együtt. — **Házsongárdban** 2 és fél hold gyümölcsös, pompás 5 szobás ur lakással. Értekezhetni

Balázs Gyulánál, Deák Ferenc-u. 32. emelet

* **Okvetlenül** vezesse be Dr. Szentpétery—Gazdac-féle magyar ABC és Olv. könyveket I—IV. oszt. részére. Fellekötött és áll. magyar iskoláknak miniszterileg jóváhagyva és ajánlva. Kaphatók lapunk kiadói hivatalában és Hirsch A. cégnél Déván.

Átköltözünk az üzletünk átépítésének idejére, a szomszéd kisebb helyiségbe. Helyszűke miatt kényszerítve vagyunk az összes szöveteket, selymeket, vászon és mosóárut a legmélyebben leszállított árakban árusítani. **Heller, Weisz és Molnár Cluj, Cal. Regele Ferdinand 6.**

TÖZSDE

Zürichben a lej 250—, Párisban 1010

Kolozsvári piacban a lanyhulás tovább tart. Kurzusok a következők:

Zürich 4015—4025, Newyork 20725 20775, Páris 985—990, Prága 610—612, Wien 2935—2940, Budapest 340—345, London 1008—1011, Milánó 855—865.

Bukaresti zárlat szeptember 21-én:

Valuta: Napoleon 790, márka 4950, leva 147, török font 114, font sterling 1000, francia frank 985, svájci frank 39—, olasz lira 850, drachma 300, dinár 358, dollár 20650, lengyel marka 34, osztrák korona 2900, magyar korona 2850, cseh korona 605.

Zürichi zárlat szeptember 21-én:

Berlin 12330, Amsterdam 20827, Newyork 51812, London 2511, Páris 2456, Milánó 2105, Prága 1535—, Budapest 7270, Belgrad 92150, Bukarest 250, Varsó 8550, Bécs 73—.

Érdeklők tudomására hoztuk, hogy kedvező feltételek és olcsó árat mellett rövid lejáratra, vagy pedig

hossz lejáratu pénzkölcsönök

felvételre 1000 leire is.

Feltételek Lloyd Kereskedelmi megítélhetők

volt Szechenyi-ter 3. emelet. — Ez ügyben érdeklődő ügyfeleinknek csakis 9—10 és 3—5 óra között szolgálnak felvilágosítással. Tel. 10—16.

Raglánok

öltönyök

gyermek-costumok

NEUMANN M.

cégnél Cluj, Piața Unirii 14.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Grozavescu a Rigolettóban. Külön ez alkalomra kiegészített zenekar, sikerült szerezni és zsufolt ház várták a Kolozsvárról elszármazott, immár világhíres tenorista első vendégszereplését a Rigoletto mantuai hercegében. A várakozók nem csalódtak: *Grozavescu* hangja teljes erőben, diadalmas szépségben ragyogott a szerep szűk keretei között is. A bécsi iskola hangjának hatalmas anyagát gyönyörű csiszolásba fogta, finomságokra tette képessé s a crescendók és decrescendók legnagyobb nehézségein is igéretesen fejlesztette. Gyönyörű pianói vannak, amik úgy hálnak el, mint távol hegyek a kék horizontba. Negyedik felvonásbeli diadalmas fortejának ereje szinte lenyűgözően hatott s orkászzerű taps dübörgött utána. A Magyar Színház mindent elkövetett, hogy méltó keretet adjon neki. A szerepek mind jó kezekben voltak. *Marcus* Ritta asszony Gilda szerepében nagy énekkultúráról tett bizonyosságot. Sugárral való duettjét és a negyedik felvonás quartettjét nyíltzini taps fogadta. *Sugár* Rigolettója érdekes és eredeti felfogás. De inkább a guny és tettetés ábrázolása sikerült neki, mint a tragikum földrengése. *Virág* Sparafucileje, *Réthely* Monterone-ja ismert jók voltak. *Róza* Ili indiszpozícióval küzdött. A kórus, a III. felvonásbeli küldöncöt létszámitva, igyekezett. A zenekart *Bobescu* lendülettel dirigálta, az előadás sikerében része volt. J—ó.

Girsik Gyula hangversenye. A rom. kath. gimnázium disztermében vasárnap este nagy közönség gyűlt. Szólt ez a szegény tanulóknak is, kiknek felsegélyezésére a hangversenyt tartották, de elsősorban *Girsik* Gyulának, a Szent Mihály templom tenoristájának. — Évtizedekkel ezelőtt a legnagyobb reményekkel induló tenoristája volt Magyarországnak. Hogy az életsors lerítette, itt-ott hangversenyezett már csak egyre ritkábban. Isten tudja, miért, mert amint regnap esti hangversenye bizonyította, csodálatosan meg tudta őrizni régi képességeit. A közel 70 éves ember Mascagni *Siciliana*-ját, Leoncavallo *Canio*-ját és Wagner *Grál* legendáját nagyszerű biztossággal, csengő erővel és halk pianókkal egyaránt művészileg is magával ragadón adta elő. A hangverseny többi szereplői is szép sikerrel énekeltek. *Dragomán* Jenőné, sz. Horváth Irma urasszony kolomturája, főleg Tosca imájában kellemes meglepetés volt, precíz hangadásával és énekkultúrájával. *Szabó* Zoltán egy Kacsóh Pongrác dalt szépen, de kissé túlzott erővel adott elő. A zongorakíséretet egy fiatal karmester, *Rónay* látta el biztosan és simulóan. Ugyan ő Liszt *Mephisto-walcerének* hatalmas előadásával, mint zongoraművész is értékes ígéretként mutatkozott be.

Felhívás. Felkértek a következő sorok közlésére: Ez év október vagy november hónapjában Debrecenben megjelenő szépirodalmi lap részére szeretném az erdélyi írók és költőkről az adatokat összegyűjteni. Kérem tehát őket, hogy rövid életrajzukat és megjelent könyveik jegyzékét időbeli sorrendben, a hely megnevezésével csatolják. Továbbá, hogy jelenleg ki min dolgozik és mikor jelenik meg közelebbi könyve. Balás László újságíró. *Chuj*. Str. Tebei 3.

A Gyuri urfi bemutatója. Budapestről jelentik: Szombat este mutatták be nagy sikerrel Boros László kolozsvári származású hírlapíró „Gyuri urfi” című vígjátékát. A lapok kritikái igen rokonszenvesen emlékeznek meg a darabról, amely a szerző első színpadi munkája. A vígjáték bonyodalmanak ügyes vezetése, a jellemek plasztikus kidolgozása s a darab erőteljes színszerűsége a határozott színpadi szerző tehetségét mutatják.

— **Készülnek a nagyváradi színház jubileumára.** Nagyváradi tudósítónk jelenti: Megírta az „Ujság”, hogy a nagyváradi Szigligeti Irodalmi Társaság nagy lelkesedéssel készül Karácsonyi János dr. püspök vezetésével a nagyváradi színház huszonöt éves jubileumának megünneplésére. A Szigligeti Társaság vezetősége vasárnap délután a jubileumot előkészítő gyűlést tartott, amelyen Karácsonyi püspök elnökölt, aki köszönetet mondott mindazoknak, akik önzetlen munkájukkal közreműködnek az ünnepség létrehozásában. Ezután

Perédy György főtitkár tette meg javaslatát a kormány és a városi tanács meghívására vonatkozólag. Javasolta továbbá, hogy a műsor összeállítására külön bizottságot küldjenek ki. Az előkészítő ülés a főtitkár javaslatait elfogadta. A műsort összeállító bizottság első ülését ma tartja a Szigligeti Irodalmi Társaság helyiségében.

Heti műsor:

Kedd: Bohémélet. (Grozavescu Traján fellépésével. Marcus Ritta vendégjátékával, Jean Bobescu vezényletével. Főemelt helyárakkal. Premierbérlet 4. szám. Sorozatszám 31. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.)

Szerda: Dolly. (Operett-ujdonság 8-adszor. Bérletszünetben. Sorozatszám 32.)

Csütörtök: Tosca. (Grozavescu Traján bucsufellépésével. Jean Bobescu vezényletével. Főemelt helyárakkal. Napibérlet 13 sz. A. Sorozatszám 23. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.)

Péntek: Magnetic. Ujdonság, először. Premierbérlet 5 szám. Sorozatszám 34.

Cinema „Principele Carol” mozgó heti műsora a Színházban

Kedden és szerdán, szeptember 22. és 23.-án: „Mikor az asszony mosolyog” című, ragyogó kiállítású film, a főszerepben *Mary Prevost*.

Színházi iroda közleményei:

Grozavescu bucsufellépései. Még két este lép fel Kolozsvárról Grozavescu, ezután hosszú időre bucsut mond Romániának, mert szerződéses kötelezettségei más felé szölgítik. Kedden este a Bohéméletben fogja a legkedvesebb és egyik legragyogóbb szerepét énekelni.

KÖZGAZDASÁG

Meglepetések az iparkamarai választás napján

Két lista jelölték visszalépése miatt kiesett a választásból

— Az Ujság tudósítójától —

Az iparkamarai választások napja elérkezett és ezzel megszűnt az a tétkelen korteskedés, amely már hetekkel ezelőtt indult meg. A választási harc alatt egymást érték a meglepetések sebben a tegnapi napon sem volt hiány, amennyiben a kisiparosok listáján jelölt Kisfaludy Árpád az utolsó előtti napon visszalépett. A kisiparosok így nem választottak. Fordulat történt a kiskereskedők jelölőlistáján is. Az egyik jelölt, Segesváry piaci árus, aki jelölésétől előzőleg visszalépett s később visszalépő nyilatkozatát visszavonta, másodszor is visszalépett s így ez a lista sem került választás alá.

Nagy küzdelem volt a bankok és ügynökök kategóriájában jelölt Ferenczy Gyula bankigazgató és Schwarcz Jakab szállító között, nemkülönben a III. listán levő Tischler Mór, Sebestyén Dávid, Keresztes István és Pop Szever között azért, mert Keresztes István vas rnap

Mimit Marcus Ritta asszony éneklő vendégként. A Bohémélet keddi előadását premier-bérletben tartják meg s így jegyek csak korlátozott számban kaphatók. Utolsó fellépése csütörtökön este lesz Grozavescunak a Toscában. Ennek a bucsufellépésnek külön érdekessége lesz, hogy a címszerepet Kelmay Ilona fogja énekelni, aki az igazgatóság meghívására Bécsből csak azért jön le, hogy ezt a szerepet Grozavescuval eljátsza. Ugy a Bohémélet, mint a Tosca előadását Bobescu mester fogja dirigálni, akit minden este lelkes ünnepléssel fogad a közönség. A zenekar lényegesen meg van erősítve s Kollár Károly a Román Operaház koncertmestere ül a zenekar élén.

Magnetic. Rendkívüli kedvvel és szorgalommal készül a színház drámai személyzete a péntek esti premierre. Az utóbbi évek legizgalmasabb drámai ujdonsága, a Pásztor Árpád *Magnetik-je* fog ezen az estén színrekerülni. A *Magnetic* témája a Lusitánia hajó elsüllyedése. Páratlanul érdekesítő és az idegeket felkorbácsoló téma az első szótól az utolsóig. K. Tóth Böske, Marsi Gizi, Laczkó Aranka, Cselle Lajos, Kemény László, Mihályfy László, Réthely, Leővey, Izsó, Virág fogják a *Magnetic* főszerepeit játszani. Szombaton este megismétlik a *Magnetic* előadását.

Dolly. Nyolcadszor fog színrekerülni szerdán este az idei évad kitünő slágeroperettje, a *Dolly*, a főszerepekben: Neményi Lilivel, Erényi Böskevel, Kőszegi Margittal, Ihász Aladárral, Tompa Bélával, Leővey Leóval, Izsó Miklóssal.

történt lemondását tegnap reggel visszavonta.

Minthogy a kisiparosok és kiskereskedők listáján levőket nem kellett választani és a többi kategóriák jelöltjeit kinevezték csak a II. és III. és VI., valamint a IX. és X. kategóriák választottak az iparkamara épületében. *Bálint* törvényszéki elnökhelyettes reggel nyolc órakor nyitotta meg a választásokat és II. III., és IV. kategóriák választásának vezetése *Sanqea* a IX. és X. kategóriák választásának vezetésére *Jepure* törvényszéki bírót rendelte ki. A választások megnyitása után a kortesek autokon, kocsikon a szélrózsa minden irányában szétrohantak a szavazókért. A vidéki választókat nem igen érdekelte a választás: lebélyegeztették jegyzékeiket s azután elintézték Kolozsváron ügyes-bajos dolgaikat. A választások déli 12 óráig zavartalanul folytak, akkor felfüggesztették s délután három órakor ismét megnyitották.

akit a sajnálatos pénzügyi viszonyok kergettek csödbe.

mi lehetnek a gabonák. Temesvári tudósítónk jelenti: Az utóbbi napokban a borsági piacon a gabona ára emelkedett. A buza 950, rozs 625, árpa 515, zab 525, tengeri 530, új tengeri októberre 350 lej mázsánként.

A korai hó pusztításai. Kedvezőtlen nyár után, kedvezőtlen ősz köszöntött be. Erdély magasabb fekvésű helyein szokatlanul hűvös időjárás köszöntött be, sőt a Csikmegyét körülvevő Hargita hegység csúcán és a Bihar havasokban már mindenütt fehérlik a hó. A kedvezőtlen nyár után korán beköszöntött hideg időjárás a mezőgazdaságban kiszámíthatatlan károkat idézett elő. Az első hó sok helyen még kint találta a gabonatermés nagy részét s az némely helyen már rothadásnak indult. Az állatok ellátása is nagy gondokat okozott. A havasi legelőkről a hó miatt behajtották a nyájukat s ezért így már istálotakarmányozásra vannak a gazdák utalva. Nagyon sokat rontott a korai hideg időjárás a gyümölcsstermesen is. A Kárpátok lankáin rengeteg gyümölcs termett az előző években, most a letesett hó a gyümölcsfák ágait letörte és a gyümölcsöt a földre verte. A régi királyság az északi megyéinek szilvatermése majdnem teljesen elpusztult.

SPORT.

A vasárnapi sport Kolozsvárt

Victoria—KAC. 1:0 (0:0) I. o. bajn.

Bíró: Dürer.

Victoria: Molnár—Doci, Sütő—Szöcs, Chifor, Palocsay—Varga, Marosán II., Istvánffy II., Cipeigan, Curta.

KAC.: Szathmári—Raduch, Knizs—Lakatos, Schultz, Fikker—Mezei, Szaniszló, Rakitovszky, Kertész, Heim.

A két csapat kevés taktikával és összjátékkal dolgozott. Dürer bíró lehetetlen bíraskodása mellett. A játék folyamán — különösen az első félidőben a Victoria támadott többet és egységesebb is volt. A KAC. védelem azonban szilárdan állott és meggyőzően minden eredményt, bár a Victoria csatársorban Cipeigan, Istvánffy II. és Curta jó játékot produkáltak. A halvesor Pap nélkül szárnyaszegett, a védelem pedig teljesen bizonytalan volt.

A KAC. védelme elsőrangú volt, azonban a tedezsora gyengén állotta meg helyét, Schultz játéka még érzik a betegség. A csatársor Rakitovszkyval az élén lelkes játékot produkált csak nem volt egységes. KAC. támadással kezdődik a játék és Rakitovszky, majd Heim foglalkoztatja a kapust az első percekben. Az 5. percben a Victoria a 8. percben a KAC. ér el kornert. Váltakozva támad a két csapat, majd az utolsó negyed órában a Victoria kerül fölénybe, de eredményt nem ér el.

A második félidő ismét a Victoria jegyében indul, majd 10 perc múlva a KAC. is lábra kap és a 11. percben kornert ér el. A Victoria is támad, de eredményt csak a 27. percben ér el a Dürer bíró által érthetetlenül hands miatt ítélt tizenegyesből. Szathmári nem is véd, kiáll a kapuból és Istvánffy II. üres kapuba helyezi a labdát. A gól után egy ideig még a Victoria van frontban, majd utolsó percekben visszasesik és a KAC. kerül fölénybe, de támadásait nem kíséri szerencse.

Husos—RMS 3:1 (1:0) I. o. bajn. bíró: Grimm. A Husosok fiatal csapata szép összjáték után, csatársorának kiváló teljesítménye folytán meggyőzően győzelmet aratott a letörés jeleit mutató RMS felett.

Csapatfelállítás. Husiparosok: Bánfi—Kövesdi, Szabó—Bán, Gábor, Szilágyi—Kozma, Kaucsár, Vince, Dési, Marosán.

RMS: Gyurkó II.—Komáromi, Pauer—Kinizsi II. Baba, Gyurkó II.—Curtean. Gelei, Feininger, Juhász, Fehér.

A 9 emberrel felálló husos azonnal támad és Kaucsár a 3. percben szabadugrásból gólt szerez. Váltakozó játék után a félidő végén az RMS kerül fölénybe, de gólt nem képes elérni.

A második félidőben a Husos ismét lábra kap és szebbnél szebb támadásokat vezet. A 11. percben Kozma kapura löv, Gyurkó a labdát kiejti és Kaucsár mellett a gólbá juttatja. A RMS ellentámadásba megy át és a 15. percben Juhász révén gólt is ér el, de ezzel el is készül erejével, a Husos azonban Kaucsár révén még szerez egy gólt a 18. percben.

KKASE—CFR 2:0 (1:0) I. o. bajn. Bíró: Moldován. KKASE: Alexi—Krishofer II., Krishofer I.—Zongor, Schmidt, Kiss Anti—Szabó Kozma, Komoróci, Mann Károly, Nagy.

CFR: Micu—Sütő, Báza—Udvári, Karbusovszki, Végh Gyula—Nagy Miklós, Takács II., Ujfalvi, Kronstädter, Baga.

A KKASE csatársorának és kiváló védelmének köszönheti fölényes győzelmét. Halfsora bántóan gyenge volt. A CFR-ben éppen a halvesor volt kielégítő, azonban a csatársor nem nyújtott megfelelőt.

Az első félidőben mindjárt a KKASE támad és fölénye szemmel látható. A gólt Mann K. egy fault után becenterezett labdával éri el.

A második félidőben a CFR is lábra kap, de érejtelen csatársora a kereskedők védelmével nem boldogul. A félidő közepén Komoróci az előrehúzó védelmen átlór és Karbusovszky hibájából védhetetlen gólt lő.

Husos II.—RMS II. 4:0 (0:4).

KAC II.—Victoria II. 4:1 (1:1).

CFR II.—KKASE II. 9:2 (4:1).

Bukarest. Vasas—Sp. Studentesc 4:1 (1:0).

Juventus—Vasas 5:2 (2:1).

A Vasasok Nyerges, Király, Rottler, Klein, Sipos, Kraicsovics, Masányi, Rákossy, Jellinek, Szentmiklósi, Himmer felállítással csapata váratlanul súlyos vereséget szenvedett, ami igen hízog a Juventus fejlődő csapatára. Az 5-ik percben Török a Juventus első gólját lövi, mit Sipos 10 perc múlva egyenlít, a 25. percben Török a vezető gólt szerzi meg. Második félidőben Melichor, majd ismét Török szereznek a Juventusnak gólokat. A Vasas góljait Masányi lövi, a Juventus utolsó gólját pedig Brauchler. Bíró Nagy Lajos.

Kisenev. Törekvés (Nagyvárad)—Viteazul 3:0 (2:0).

Törekvés—Sporting 6:2 (2:2).

Fulgerul—Törekvés 4:2 (1:1).

Brasov. Olimpia—STV (Săgeşvár) 10:1 (5:1)

Coltea—BCFR 7:0 (2:0).

Temesvár. Kinizsi—TAC 6:3 (3:0). A TAC gyenge védelme oka súlyos vereségének. Az első félidő góljait Semler lőtte a 12., 15. és 24. percben. Második félidő elején a TAC lép frontba és Puskás révén gólt szerez, melyre Semler újabb góllal válaszol. A 20. és 22. percben ismét a TAC szerez gólokat s már a kiegyenlítés a levegőben lóg, azonban Semler és Vogel a 42. és 44. percben újabb gólokat szereznek a Kinizsinek.

Zsombolya. ZsSE—ZsTK 6:1 (3:1).

Arad. AMTE—Gloria CFR 6:0 (2:0) I. o. bajnoki.

Unirea—Sparta 8:0 (4:0) II. o.

Banatul—Frontiera 5:2 (2:2) II. o.

Victoria—Wacker 2:1 (1:1).

Külföldi eredmények

Budapest. Magyar rögathlétikai

bajnokságai: Szombaton és vasárnap rendezte a MASZ Magyarország athlétikai bajnokságait. Nemzetközi viszonylatban is elsőrangú eredményt ért el Gáspár a magasugrásban és Barsi a 400 méteres futásban új rekordjaikkal. Jó a gerelyvetés, 200, m 5000 m rudugrás és 1500 m eredménye, feltűnő gyenge a távolugrás és diszkoszvetés.

Részletes eredmények:

I. nap. 200 m síkfutás: Rózsahegyi Gusztáv MAC. 22'4 mp. 2. Hajdu FTC. 22'7 mp. 800 m síkfutás: Barsi László BBTE 1 p 59 mp. 2. Rózsa MTE 2 p 03 mp. 400 m. gátfutás: 1. Somfay Elemér MAC. 58'2 mp. 2. Krieger FTC. 59'8 mp. 5000 m síkfutás: 1. Grósz István MTK. 15 p. 43'4 mp. 2. Gyulai (Debrecen) 16 p. 0'4 2 mp. Rudugrás: 1. Brausz Károly FTC 360 cm. 2. Csákv (Dorogi AC.) 345 cm. Gerelyvetés: 1. Szepes Béla MAC 57'50 m. 2. Gyurkó FTC 54'19 m. Távolugrás: 1. Püspöki Tibor MAC 678 cm. 2. Balogh MAFC 664 cm. 4x200 m. staféta ifj. rekord-kísérlet: MAC 1 p 34'7 mp ifj. rekord (rég 1 p 35'1 mp.)

II. nap. Magasugrás: 1. Gáspár Jenő MAC. 193 cm. (ország. rekord). 2. Orbán SzAK. 178 cm. 100 méteres síkfutás: 1. Fluck István BBTE. 11'1 mp. 2. Rózsahegyi MAC. 11'3 mp. 400 m. síkfutás: 1. Barsi László BBTE. 49'1 mp. (ország. rekord.) 2. Garó Mór KAOE. 49'8 mp. 3. Juhász MAC. 50'1 mp. 1500 m. síkfutás: 1. Fonyó Márton MTK. 4 p. 10'2 mp. 2. Grósz István MTK. 4 p. 11'8 mp. 110 m. gátfutás: 1. Püspöki Tibor MAC. 16 mp. 2. Murkát MTK. 16'4 mp. 200 m. gátfutás: 1. Magyar KAOE. 27'1 mp. Hármassugrás: 1. Farkas Mátyás MAC. 13'61 m. 2. Kovács BEAC. 13'39 m. Súlydobás: 1. Bedő Pál BEAC. 13' 54 m. 2. Egri MAC. 13'32 m. Diszkoszvetés: 1. Molnár Béla (Egri MOVE.) 40'84 m. 2. Egri MAC. 40'40 m.

Magyar válogatott—osztrák válogatott 1:1 (1:0.) Az Orth balesete következtében beállott izgatott hangulat miatt majdnem ellalasztott mérkőzési mégis megtartották a következő összeállításban: Magyarország Zsák—Takács (FTC)—Hungler II., Pesovnik, Buza, Kléber—Leitner, Molnár, Priboj, Holzbauer (Szeged) Jenny. Ausztria: Aigner, Reiner, Musil, Kurz, Resch, Nitsch, Viertel, Horváth, Hafl, Wieser, Wessely.

Mindkét csapat tartalékosan állott ki. A magyar csapatból Orth, Takács, Opatá, Nadl és Fogl II. hiányoztak. Ezek dacára a mérkőzésen a magyar csapat volt többet fölényben és csak balszerencséjének tulajdonítható, hogy nem mint győztes hagyta el a pályát. Az első félidőben erős magyar támadások után a 20. percben Holzbauer beadásából Priboj 6 méterről védhetetlen gólt lő. További magyar fölény mellett eredmény nélkül telik el a félidő.

A második félidő elején az osztrákok támadnak többet és a 3. percben Horváth egy kapuelőtti kavargásból egyenlít. Váltakozó eredménytelen támadások után a félidő végén a magyar csapat kerül fölénybe és hatalmas finist vág ki, azonban akcióját nem kíséri szerencse és több gólalkalom dacára nem képes megszerezni a győztes gólt. Bíró: Herites (Prága).

Pénzkölcsönöket

kereskedők és iparosoknak ingatlant és kézi zálogra gyorsan és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönt. Balázs Gyula, nyug. iparkamarai főtitkár. Deák Ferenc-utca 33 szám alatt, emelet.

Csak most jelent meg
a Dr. Szentpéteriné—Gazdac-féle

ABC és OLVASÓKÖNYV

és két hét alatt már is

40'000 példány fogyott el.

Felekezeti és
állami magyar tantervű
iskolák részére nélkülözhetetlenek, mind
a négy osztály számára magyar és
részben román nyelven
szerkesztve.

Siessen renelni még a ház el tart!

Iskoláknak 15% rabatt.

Megrendelhetők az „Ujság” kiadóhivataltól, vagy
a kiadótól, Hirsch A. könyvkiadó Deva.

TÖLGYPARKETTÁT

ELSŐRANGU MINŐSÉGBEN SZÁLLIT

KOCSIS ANDRÁS és FIAI

FAÁRU- ÉS PARKETTGYÁRA BRASOV (BRASSÓ)

APRÓHÍRDETÉSEK

Apróhírdetések árai: Minden sor 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhírlet 40 lej. Állást keresők részére minden sor 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jelliges leveleket harminc napig őriztünk meg.

ALKALMAZÁS

Kifutófiát keresünk. Jelenkezni a kiadó-hivatalban.

Kifutófiát azonnal felvesz a Gombos-féle papirkereskedés, Cluj.

Kezdő hivatalnoknő, gépirni tudó azonnal felvéteti Lloyd Express, Str. Memorandului Nr. 24.

Elsőrendű nagymunkást keres állandó munkára Radics szabómester, Strada Bob 7. sz. Ugyanott télikabát, felöltő és új zsakeitől olcsón eladó.

Minden vevő ingyen kap

minden 100 lej vásárlás után
vagy 1 doboz pudert
vagy 1 drb Berax-szappant
vagy 1 üveg kölni vizet
vagy 1 doboz tojkrémet
vagy 1 karika cernát, stb.

ALBISY
pipereclék-, harisnya-
és rövidáruüzletében
CLUJ,
Calea Victoriei 10. szám

ÁLLÁST KERES

Házvezetőnő állást keres 42 éves intelligens urinő, ki a háztartás minden ágában jártas és a főzést is önállóan vállalja. Cim a kiadóban.

**Gyermek-
és babakocsit
nagyban
és kicsinyben**

Parisien
áruházban
vásároljon

Kiváncra
árjegyzéket küldünk

Cluj,
Cal. Reg. Ferd. 12.

LAKÁS

Gyermektelen intelligens házaspár egy szoba-konyhás lakást, esetleg üres, vagy butorizott különbejárt szobát keres a belvárosban, vagy környékén október 1-re. Ajánlatokat „Gyermektelen pontos fizető” jellegre a kiadóba kér.

Német fiatal házaspár butorizott szobát keres. Cim a kiadóban. 1358

Hat óra három elegáns butorizott szoba, fürdőszoba, konyha havi ötezer lejért kiadó. Majális-utca 24. 1859

Azonnal átvehető be-
rendezéssel igen for-
galmas helyen kettős üzlet-
helyiség. Értekezni lehet
Mátyás utca 2. sz. 4-5-ig.
1298

Kiadó szoba, konyha.
Értekezni Reg. Mar. a
11., ajtó 1. 1360

ADÁS - VÉTEL

1000 drb Mezőgazda-
sági Bank-részvény
eladó. Kertész, Monos-
tori-ut 43.

Használt ólombetű
(zeug) nagyobb meny-
nyiségben kapható. Cim
Goppolt Gyula, Cluj, Str.
Regina Maria 12.

Eladó ház Csaba-utca
5. Értekezni Csizs
Perencnél, Mátyás-utca 5.
1358

Tornavivoda udvarán
4. szám, egy sátor,
lakásnak is használható,
eladó, vagy kiadó. Érte-
kezni ugyanott Kálnoki
Mózesnél. 1351

Fűszerüzlet-berende-
zés, komplett, felszá-
molás miatt eladó. —
Fogyasztási Szövetkezet,
Választ, Kolozsmegye.
1333

VEGYES

Találtatott szeptem-
ber 13-án Gen. Gri-
gorescun (Rákóczi-uton)
egy liba. Igazolt tulajdo-
nosa átvetheti Pál Dávid-
nál. Str. Moșilor 18. alatt.

Elvesztett vasárnap es-
te egy nagyobb és
három kisebb briliáns-
kőből álló fülbevaló lógó.
A becsületes megtaláló illő
jutalomban részesül. Str.
Tunariilor (Zápolya-u. 2.)
szám alatt. 5356

Férfiinget izléselesen és
jól 60 lejért, alsónad-
rágot 40 lejért varrnak
Farkas-u. 25.

Képkerekeztést aleg-
olcsóbban csak a
„Transsylvania”-butorizár
butoriaktárában eszközöl-
nek. Deák Ferenc-u. 26.

Ványolás, festés, gőz-
vasalás, borzolásra
posztóvegek átvételnek a
Honvéd utca 118. sz. alatti
posztógyárban.

**Nemesített
őszibuzs,**

vörös kalászu,
az orvosi híres mag-
nemesítő telepen
termelve.

Megrendelhető

**DÉRI
ÁRPÁD**
magkereskedésében

Cluj
Strada Reg. Maria
10.

Akar olcsón és jól ebédelni és vacsorálni?

Menjen a

DRÉHER-HAGGENMACHER
SÖRCSARNOKBA

CALEA REGELE FERDINAND 70. („BOGSZA” PALOTA)
MEZEI DEZSŐ vendéglőshöz, aki jó sört és prima borokat mér.

Géphajtóköteleket kenderből és manillából,
malomhevedereket, transzmisszióheve-
főle gazdasági köteleket és szineget gyárt és szállít

Cosma János kötélgyártó

Cluj, Str. G. Tamaș (Galamb-u.) 14.

Mindazoknak,

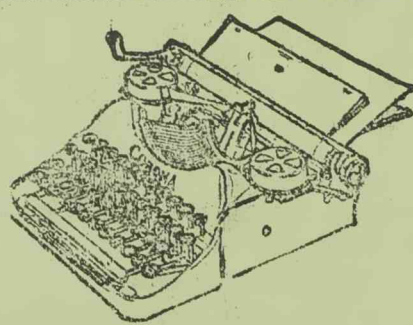
akik orvosi rendelethez kávé nem isznak és akik kávé jelenlegi magas ára miatt vasárlni nem akarnak vagy nem tudnak, helyes kivétel útja, illetve tökéletes pótlószert találnak, ha a régóta bevált Franck-féle **Enrilo-t** használják, mely minden egyéb pótlék hozzáadása nélkül a babkávét ízét legjobban közelíti meg, kellemes erős, valamint összetétele miatt nagyon tápláló, kiadósága pedig az állandó fogyasztásra rendkívül olcsóvá teszi.

CORONA

Egyedüli tökéletes utazó írógép az eredeti amerikai CORONA, mely egy váltóval működik. Használható nehéz irodai munkára is ugyanazt a célt szolgálja, mint a nagy írógép. Olcsó árban beszerezhető.
D i g t a l a n b e m u t a t á s !

Corona Typewriter Co. Croton New York
írógépgyár romániai vezetőképviseletje

Körmeny Mihály
Cluj, Strada Regina Maria 25. — Telefon 951

Hegedűs Ferencz

egyetemen tanított orvosi orthopéd cipész

készíti a legalkalmasabb cipőket a legkényesebb lábra is. 58 20-24

Cluj-Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Eladó: Egy boryár két hold területtel ára 350.000 lei, több kisebb birtok 120 ökörre is álló, egy szálloda 80 és egy másik szálloda 40 vendégszobával és mellékhelyiségekkel, több vidéki kiérő-nagyobb szabású szálloda, kávéház, étterem, nagy malmok.

Bérbeadó: egy 200 holdas birtok hat évre a várostól három km-nyire, egy 150 holdas birtok öt km. távolságra. Mindkettőnek a bére holdanként 100 kg. buza. Egy 500 holdas birtok, vasúti állomás mellett. Évi bére 120 kg. buza. A birtokok mindegyikéhez van teljes gazdasági épület. Értekezni lehet

Pap Jenőnél, Cluj, Calea Motilor 81. sz.

**Bőr
talp
gépszij** **ENGROS**

:: Külföldi gérszjakban kizárólagos képviselet ::

CLUJ Str. Reg. Maria 12, Piața Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 3. Saját házában

A KOLOZSVÁRI CZELL SÖRFÖZDE VILÁGOS „URSUS” SÖRE A KÖZÖNSÉG LEGKEDVELTEBBE ITALIA

! elnevezésű SÖR az eredeti és közkedvelt KOLOZSVÁR-MONOSTORI SÖR !

Össze nem tévesztendő más gyárt-
mányu Czell elnevezésű
sörökkel, mert csak az
URSUS